

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmansdorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatæ Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Secunda. Textus: Vocatum est nomen ejus Jesus. Thema. Nomen
Jesu devotè pronunciare, est utilissimum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](#)

IN CIRCUMCISIONE DOMINI.

CONCIO SECUNDA.

Textus. *Et vocatum est nomen ejus JESUS,* Lucæ cap.2.

Thema. Nomen JESU devotè , ac reverenter pronunciantibus , invocantibus, colentibus; ad temporalem felicitatem , ac æternam salutem utilissimum est.

Exordium. Alomon Proverbiorum cap. 16. affirmat: *Eruditus in verbo , reperiet bonum.* Illud verbum, est dulcissimum nomen JESUS, uti omnes Sacrae Scripturæ Patres interpretantur. Eruditè , devotè , reverenter qui hoc nomen JESU profert, inclamat, invocat , reperiet bonum temporalis felicitatis , & æternæ beatitudinis : Probemus assumptum Sacrae Scripturæ textibus: *Amen, Amen dico vobis, quid petieritis Patrem in nomine meo;* dabit vobis, Joan. 17. promittit ipsa æterna Veritas. *In nomine tuo spernemus insurgentes in nobis:* canit David Psal. 43. *Turris fortissima nomen Domini;* Prov. 18. id est ; *Nomen Iesu:* inquit Cornelius à Lapide in hunc locum. *Non est aliud Nomen datum sub caelo, in quo oporteat nos salvos fieri.* Scriptum est Actor. cap.4. *Omnis enim, quicunque invocaverit nomen Domini, salvus erit.* Concludit S. Paulus ad Rom. cap. 10. Audiantur & Patres : *Omnia, quecumque Deus pro salute humana ordinavit , in nomine JESU comprehenduntur:* inquit S. Bernardus in Cantica. & iterum in Joannem: *Nomen JESU imploratum , nubilum omne diffugit, & reddit serenum.* & iterum neque tantum lux est nomen JESUS, sed est cibus : an non toties confortaris, quoties recordaris ? *quid aquæ mentem cogitantis impinguat?*

pinguat? quid ita exercitatos reparat sensus, virtutes roborat, vegetat mores bonos, atque honestos, castas fovet affectiones? Nomen IESU omne malum propellit, & omne bonum invehit, scribit S. Chrysostomus, unde subdit in Psalm 110. Per nomen IESU con- s. Chrysosto-versus est orbis, Tyrannis devicta, Diabolus conculcatus, cali aper-mu-
ti, & nos regenerati sumus: illud nomen si habuerimus splendidi erimus. Illud Martyres facit, & Confessores. Per pulchrè Origenes, Origenes.
præf. in Joannem: Non solum unum bonum IESUS, sed omnia bo-na: vita bonum est, IESUS est vita: Joannis cap. 11. Resurrectio bonum est, IESUS est resurrectio; lux mundi bonum est, IESUS est lux Mundi. Joan. cap. 1. Concludit tandem Origenes: Nomen IESU omnium benedictionum fons est & omnium causa gratiarum.
Consolatissimè scribit S. Bernardinus Senensis: Tom. 1. serm. 41. S. Bernardi-
in Lucam: Quicunque scelestissimus peccator debite invocaverit nus Senensis.
in ultimo vite nomen IESU, salvabitur, juxta illud Joëlis 2. qui-
cunque invocaverit nomen Domini, salvus erit. Unde horratur
prædictus Sanctus: Qui enim cælum ascendere desiderat, hoc no-
men IESU invocet. Divinâ gratiâ invocata, desuper Conceptus pandam,

CONCEPTUS I.

Confirmatio

Propheta Habacuc cap. 3. prædicit, quām miserabile tempus ven-turum sit, in quo Judæi rerum omniū penuriam summam patientur:
Ficus non florebit, & non erit germen in vineis. Mentietur opus O-
livæ; & arva non afferent cibum. Abscindetur de Ovili pecus, &
non erit armentum in præsepibus. Propheta misertus calamita-
tem, remedium præscribit, quo rerum penuria avertatur, fructu-
um ubertas, & abundantia, verbo, omnis de coelo benedictio, &
prosperitas inducatur; quale putatis præscribit medium? fors se-
dulam agrorum & vinearum culturam, indesinentes ruri labo-
res? non hæc tantum, sed ferventem ac devotam S. Nominis
JESU invocationem: Exultabo in Deo IESU meo; quasi diceret: ad
P 2 devo-

devotam, ac reverentem nominis JESU invocationem, venit fructuum ubertas, rerum temporalium abundantia, prosperitas, & Dei benedictio; dives messis, & vindemia: Confirmat S. Chrysostomus hom. 9. epist. ad Colos. *Ubiunque fuerit nomen JESU, ibi omnia sunt prospera, & prospere omnia succedunt, ubiunque ad dictum fuerit hoc nomen, cuncta erunt secunda; si Demones ejus, si mortes abigit, multo magis rerum prosperitates efficit.* Discursu fors charitati sue placito Conceptum confirmo.

CONCEPTUS II.

Elegit DEUS Moysen Ducem Israelitici populi, qui ex Aegypto numerosam eduxit cohortem, eq; multis annis in deserta eremo praefuit, ait plane in terram illam electam, fructibus abundantem, opibus divitem, fluentem lacte, & melle, non introduxit, sed ordinavit providentia divina alium virum, Ducem Josue, qui filios Israël in illas deliciarum terras, Judæos victoriosa manu introduceret, cur recte Ducem Josue? S. Ambrosius in librum Josie scribit: *JESUM Nave, nominis sacri JESU similitudinem servavit.* Litteras enim, Josue nominis, si transponas, invenies Josue idem sonare quam: O JESU! Josue O JESU! ordinavit ergo DEUS ducem, qui populum Israëlem in terram illam electam introduceret, qui aspirando, invocando nomen JESU, Josue, O JESU, signaret, & exprimeret: in documentum: pia, devota nominis JESU invocationis agros & vineas reddit fertiles, patriam felicem, familias prosperatibus, & DEI benedictionibus abundantes, lacte, & melle saturatum, affluentes. Audiatur S. Basilii Seleuciensis: Oratione 43: *Stetisti quondam sol victoriam Hebreorum præstolatus, JESU Ducem imperantem veritatem: Domini nomen in conseruo tuob[is] norasti.* Gratiori fors auribus vestris discursu argumentum prosequor.

CON-

CONCEPTUS III.

Angelus, Dei nuncius, monet Christi nutricium, S. Josephum. Matth. cap. 2. *Accipe puerum, &c. & fuge in Aegyptum.* O Angele Dei, cur non pariter mones Josephum, ut ad longum iter, vitæ necessarium commeatum provideat, ac deferat; de anno na non monet Angelus, sed unicè præcipit: *Accipe puerum,* quem gratiosum puerum, Angelus antea jam, & prius jussit vocari JESUM, *Vocabu nomen ejus JESUM* Matth. 1. O quoties blando vultu, corpore undequaque ad reverentiam composito, JESUM Josephus nominando invocaverit, invocando duplicaverit! O JESU mi! O Jesule mi! Josephum ergo, quem præviderat Angelus, quia sæpius devotè ac reverenter JESU nomen citabit, repetet, invocabit; non monet Angelus ad longam deserti viam, de annonâ prospiciat; viætus necessaria secum deferat, cum nomen JESU sacratissimum, devotè ac reverenter toties nominando, invocando, per consequens aderit omnis terra fertilitas, prosperitas, abundantia, benedictio. Per pulchritudine scribit S. Chrysostomus hom. 78. in Epistolam S. Joannis cap. 16. ubi interrogat: *Quid significat: me non rogabitis?* respondet Sanctus: *Voluit dicere: non indigebitis me advocato, sed nominis mei invocatio satis erit ad omnia consequenda:* Ostendit nominis JESU potestarem, si quidem neque visus, neque rogatus, sed appellatus tantum, apud Patrem mirabiles reddit. Hoc indicare voluit sponsa in Cantico de sposo animarum nostrarum C H R I S T O J E S U dicens:

CONCEPTUS IV.

Oleum effusum nomen tuum: Cant. cap. 1. id est glossatur S. Bernardus serm. 15. in Cantica, *Nomen JESUS*, nomen JESUS, cur quæsto oleo comparat? Oleo lemmatis loco subscribo: *impinguat,* & alit: oleum effusum Nomen JESU, nempe hoc Sacratissimum nomen piè nominantibus, invocantibus, pinguedo est temporaliū bonorum, nutrimentum, affluentia necessariorum ad vi-

Etum & amictum, per pulchre desuper Origenes præfatione in Joannem: *Nomen IESI omnium benedictionum fons est, & omnium causa gratiarum.* Epigrammate ornatissimo Nomen JESI, & temporaliter prosperrimum decantat Damasus Papa,

Jure pari regnat, communis conditor Aevi,
Et cum Patre piâ regnat sublimis in aevi,
Sidereo Sanctis insidit Numine regniS,
Unde mare, & terras solo videt omnia nutu
Suggerit humanis, & donat munera rebus,

Concludit conceptum Psalmista Regius: Ps. 30. *Propter Nomina
tuum enutries me.* Prodest ergo ad felicitatem terrestrem Nomen J E S U devotè invocatum; prodest & ad salutem æternam.

CONCEPTUS V.

Oleum effusum est nomen JESU: Oleum, Plinio teste, lib. cap. 103, dura mollefacit; obscura clarefacit, unde symboli loco subscribo: *Mitigat, & illuminat.* Præter experientiam naturalem, urinatores maris testes produco, hi dum mare durum, inquietum, sœvum, ac furens est, furenti mari guttas olei infundunt, ac sic spumantes procellas mitigant; turbidas depellunt nubes, lucis radios procurant. Oleo comparatur nomen J E S U, quia *mitigat, & illuminat*: mitigat furentem contra Deum animum; gratiæ supernæ lumine illustrat; exemplum sit S. Paulus, & Augustinus,

CONCEPTUS VI.

Ex Actis Apostolorum novimus cap. 9. Quanta ferocia spirans minarum, Saulus acceperit Principes Synagogæ, potestatem litteris confirmarent, ut Christianos perimere, interficere sibi liceret. In via totus mutatus ab illo, deponit sœvitiam animi, ferociam mentis exuit, jam non nocere, sed prodesse, non extirpare,

pare, sed ædificare fidem in Christum defiderat: *Domine, quid me vis facere.* Brevi illuminatissimus Doctor prædicat Christum per omnes Synagogas; verificatum h̄c est symbolum nostrum: *Mitigat & illuminat.* Quid adeò mitigavit, illuminavit cœcè errantem? mitigavit, illuminavit toties piè repetitum Nomen JESUS. Legite epistolas S. Pauli, & ut Genebrardus lib. 3. Chronicorum numerat, quingenties piè repetitum nomen JESUS invenietis. Desuper Bernardus serm. 18. in Cantica: *Portabat Apostolus nomen JESU tanquam lumen, & illuminabat mundum, & monstrabat omnibus lucernam super candelabrum annuncians omni loco nomen JESU.* Augustinum legerimus, quām immundum & turbidum mare fuerit, perversus Manichæus, errans haereticus, factus est fidelissimus veræ Ecclesiæ defensor, illuminatissimus Doctor Doctorum, causalem reconciliationis, & illuminationis ipse Sanctus lib. 3. Confess. cap. 4. afferit: *Hoc nomen Salvatoris mei JESU tenerum cor meum piè biberat, & altè retinebat, & quidquid sine hoc nomine fuisset, quamvis litteratum & expolitum, & veridicum, non me totum rapiebat.*

CONCEPTUS VII.

Audivimus Saulum, & Augustinum induratos licet peccatores, tamen illuminatos tandem divinâ gratiâ Ecclesiac Doctores, & fideles Christi amicos evaluisse: hinc mirum, quod Judas Iscariotes in malitia sua induratus finaliter permanserit, & sic æternum perierit. Quæ est causa, quod Judas non fuerit ad pœnitentiam deductus, ac commotus? causam eruit Euthymius ex cap. 26. Matthei: Hic legere est, sceleratum Judam magistrum suum perfidis Judæis triginta argenteis vendidisse: *Quid vultis mihi dare, & ego eum vobis tradam?* in horto obviam procedit Salvatori, eum salutans: *Ave Rabbi!* Notate, Sacratissimo nomine JESUS, Magistrum non intitulat, dixisset, pronunciasset nomen JESUS, Ego JESUM vobis tradam; Ave JESU, nemo dubitat, ut olim Saulus! ut Augustinus, illuminatus, compunctus factus fuisset ad veram contritionem, ad sinceram emendationem, juxta promissa, verbis Ioe-lis Prophetæ, *omnis, qui invocaverit Nomen Domini, salvus erit.* cap. 2. Confirmo assertum Parabolâ Matth. cap. 25.

CON.

CONCEPTUS VIII.

Inaudierunt Virgines fatuæ: *Amen amen dico vobis, nescio vos cur nescit?* cur excludit à regno cœlorum? causalem cicit sacer textus: *Non habuerunt oleum secum.* Nomen JESUS oleum effusum est, didici ex Bernardo serm. 15. in Cantic. non habuerunt oleum secum, idem, quod JESU nomen non invocarunt: dixerunt; Domine Domine, & non mitigarunt Sponsum, clamassent; JESU! JESU! aperte nobis, commovissent, ut illuminatæ ad poenitentiam, portam, & introitum ad regnum cœlestè aperuisset. Ita docent mulieres illæ Isaiæ cap. 4. *Tantummodo invocetur nomen tuum super nos,* id est, JESUS, inquit glossa interlinearis, quia, ut concludit Bernardus *hoc nomen JESUS imploratum lucet.* Lucet, inquam, & illuminat ad salutem spiritualem. Agnoverat hoc pius Jacobus, de quo liber Genes. cap. 47.

CONCEPTUS IX.

Ad agonem perveniens Patriarcha Jacob, à filio Prorege Egypti, Josepho, invisitur, ac blandè consolatur, advertens bona senectio præsentiam Joseph filii sui, inquit sacer textus: *Adorauit Israel summitem Virgæ ejus, virgæ nempè, seu sceptri* quod Joseph quâ Prorex, manu tenebat. Cur adoravit summitem Virgæ? scie dum: Ægypti Reges in summitate sceptri, quale Joseph in manus tulerat, exaratum & sculptum deportabant nomen Jehova, nomen Dei, unde S. Joannes Damascenus lib. 4. fid. c. 4. per virgam Iosephi intelligit crucem Christi, in cuius summitate scriptum est dulcissimum nomen JESUS: Adoravit ergo Israel summitem Virgæ, invocavit, honoravit Dei nomen, nomen JESUS; edocens omnes Christianum, Nomen JESUS piè invocare, nominare in agone mortis, maxime mitigare Deum ad misericordiam, illuminare hominem ad contritionem, & dolorem, sicquæ disponere felicem horam mortis, & post hanc patentem introitum ad regnum æternum; ita Bernardus: *Neque tantum lux est nomen JESUS, sed est cibus, anoties confortaris, quoties recordaris, quid aquæ mentem cogitamus impinguat, quid ita excitatos reparat JESUS, virtutes roboret, et getat bonos mores atque honestos, castas fovet affectiones.*

CON

CONCEPTUS X.

Moriens in cruce Christus, super caput suum affixum volebat pendere titulum nominis JESU: *JESUS Nazarenus, &c.* Joan. cap. 19. cur recte supra caput? Caput scuto tegitur, sic totum corpus, omnia membra muniuntur, custodiuntur; Caput nostrum Christus est, nos membra in Christo, Nomen JESUS scutum est inexpugnabile, hoc scutum super caput suum affixum voluit Christus: significans nutu, inclinato inquam capite, quod moriens nequit amplius verbis eloqui: sub nomine JESU piè invocato, nominato, nos membra, fideles Christianos, maximè in hora mortis, ut scuto, quām optimè contra hostes visibles, & invisibles muniri, custodiri, ut cum Capite nostro JESU morientes, & eternitatem felicem consequamur: ita perorat os aureū in catena: *Sicut in trophyo littera ponuntur, victoriam offendentes:* & iterum hom. 5. in Lucam: *Nomen JESUS super crucis summittatem fulgurans, lumen ac salutem morituro impertinatur, ad hoc enim nomen JESUS contremiscunt & horrescant Demones.* S. Petrus Actorum cap. 4. concludit: *Nec enim aliud Nomen datum est sub caelo, in quo oportet nos salvos fieri.*

Hortor ergo omnes fideles Christianos, cum S. Apostolo Paulo *Epilogus.*
ad Colos. cap. 3. *Omne, quodcunque facit in verbo aut opere, omnia
in nomine Domini nostri JESU CHRISTI, gratias agen-
tes Deo, & Patri per ipsum.*
Amen.

Q

IN